

MELAND KOMMUNE

SAKSPAPIR

Styre, komite, utval	Møtedato	Sbh.	Saknr
Komite for kommunalteknikk - miljø og landbruk	26.10.99	KJC	088/99
Kommunestyret	15.11.99	KJC	115/99

Avgjerd av: Kommunestyret	Arkiv: 634	Arkivsaknr	Ansv
Saksbeh.: Kjetil Christensen	Objekt:	9901765	JHB

UTVIDING AV ANLEGG FOR KLEKKING AV ROGN OG PRODUKSJON AV SETTEFISK FOR LAKS OG AURE - RYLANDSVÅG DRIFT AS.

Dokumentliste:

Nr	T	Dok.dato	Avsender/Mottakar	Tittel
1	I	29.04.99	Fiskerikontoret i Nordhordland	UTVIDING AV ANLEGG FOR KLEKKING AV ROGN OG PRODUKSJON AV SETTEFISK FOR LAKS OG AURE - RYLANDSVÅG DRIFT AS.
3	U	02.06.99	Nordhordlan, BT og Norsk Lysingsblad Strilen	KUNNGJERING.
4	I	02.07.99	Kjell Ove Hatlebrekke	MERKNADER FRA KJELL-OVE HATLEBREKKE GNR.45 BNR 66
6	I	04.07.99	Lars Skintveit	MERKNADER FRA GRUNNEIGARE I RYLANDSVASSDRAGET
5	I	05.07.99	Kjell-Ove Hatlebrekke	TILLEGGSMERKNADER FRA KJELL-OVE HATLEBREKKE
7	U	08.10.99	Grunneiger langs med Rylandsvatnet	UTVIDING AV ANLEGG FOR KLEKKING AV ROGN OG PRODUKSJON AV SETTEFISK FOR LAKS OG AURE - RYLANDSVÅG FISKERI.

Vedlegg

Saksutgreiing:

Rylandsvåg Drift A/S søker kommunen om utviding av anlegg for klekking av rogn og produksjon av settefisk av laks og aure, jf søknad dagsett 22.04.99.

Det vert søkt om å utvide dagens produksjon av smolt frå 1 million settefisk til 2,5 millionar sjødyktig settefisk. Dette vil krevje ei ombygging og utviding av anlegget, kombinert med ei meir rasjonell utnytting av tilgjengelege ferskvassmengder.

I søknaden vert det opplyst om følgjande:

- Det berørte nedslagsfeltet er på om lag 24 km². Hovudmagasinet er Storavatnet, som er på 3,3 km², i tillegg kjem Bjørndalsvatnet på 0,2 km² og Rylandsvatnet på 0,5 km². Vassforsyninga for anlegget kjem frå Rylandsvatnet.
- Ved overgangen mellom Bjørndalsvatnet og Rylandsvatnet finst ein demning (nedre Skjelven). Denne demninga gjer ei reguleringshøgde på 1,31 m og ei reserve på 0,5 m, som kan nyttast i naudstilfelle. Samla reguleringshøgde for Storavatnet vert då 1,81 m.
- Rylandsvatnet er ikkje regulert slik at naudsynt vasstilførsel kjem frå magasinet ved Storavatnet og Bjørndalsvatnet i tider kor det ikkje er overløp ved nedre Skjelven. Det totale magasinvolument for desse to magasinane vert: 3,5 km² x 1,81 m = 6,335 mill. m³.
- Årleg nedbørsmengde i nedslagsfeltet ligg på 1950 mm, noko som tilsvarar eit avløp på 61,8 l/sek/km². Gjennomsnittleg avrenning for nedslagsfeltet til Rylandsvatnet er på 1483,2 l/sek/km², tilsvarande ei midlare vassføring på 89,0 m³/min. Minstevassføring er på 8,9 m³/min.
- Terrenget i nedslagsfeltet er i hovudsak fjell, kratt og skog, noko som gjev ei rask tilførsel av vatn til magasinet. Ettersom magasinane er såpass store og ettersom det finst enkelte myrområde innafor nedslagsfeltet, vil det verta ei relativt brei kurve over vekst og fall i vassdraget ved tilførsel av nedbør.
- Då den eksisterande vassinntaksleidninga for anlegget ikkje er dimensjonert for ei slik auke som det her er lagt opp til, vert det søkt om å leggja ei ny leidning på 1,5 km frå anlegget og inn i Rylandsvatnet. Leidningen skal ha ein diameter på 800 mm PHE, og vil få ein kapasitet på min 40 m³/min. Leidningen vert ført inn i ein nivåtank med eit vassspeil som står på kote 10. Dette vil gje eit gunstig vasstrykk og ei sikker vasstilførsel til anlegget. Den nye vassinntaksleidningen vil og mogleggjere uttak av vatn på forskjellige djupne, noko som vil føre til at ein om somrane kan senke vassinntaket og få ned temperaturen i inntaksvatnet. Oksygenanlegg vil verte i bruk heile året, noko som vil gje ei vassparing på 80-90 %.
- I samband med utviding vil heile anlegget verte oppgradert med omsyn til planløyning, når det gjeld plassering og storleik av kar. Settefiskanlegget har sidan oppstart hatt avtaler med grunneigarane når det gjeld avståing av grunn for bygging av anlegget og når det gjeld uttak av vatn.
- Avløpsvatnet frå settefiskanlegget vert ført rensa ut i Roslandspollen. Etter som dei topografiske tilhøva i Roslandspollen fører til at det er liten utskifting av botnvatn, vil pollen frå naturen si side vera lite eigna som mottakar av organisk materiale. Søkjar opplyser at det organiske materialet skal rensast og førast ut av Roslandspollen ved tilknytning til den kommunale kloakkleidningen i området. Denne leidningen går ut av Roslandspollen mot Io-sundet. Det har vore utført to marinbiologiske granskningar i Roslandspollen, rapporten frå desse undersøkingane visar at dei dårlege miljøtilhøva ein finn i botnsedimenta ikkje kan tilskrivast settefiskanlegget, men dei topografiske tilhøva. Vidare heiter det at Roslandspollen framleis kan nyttast som resipient for avløpsvatnet frå settefiskanlegget, men at det er viktig at dette vatnet vert nok rensa.

- I samband med denne søknaden har anlegget engasjert "Rådgjevande Ingeniører" til å utarbeide eit framlegg til rens tiltak, utsleppsløysing og overvakingsprogram. Det er ynskjeleg å få utgreidd dette med omsyn på ei årlig biomasseproduksjon på 350 tonn.
- Avslutningsvis vert det opplyst om at ei utviding av anlegget til 2,5 mill stk settefisk representerer ei god samfunnsutnytting av dei tilgjengeleg vassressursane. Ei utviding av anlegget vil tryggje både eksisterande arbeidsplassar og kunne skape nye.

Til denne søknaden har det komme inn innspel frå to grunneigarar. Desse grunneigarane opplyser om følgjande:

- Lars Skintveit: Det vert vist til annonse i Nordhordaland avis og til at vedkomande m/fleire har vore i kontakt med Rylandsvåg Drift A/S om saka. I brevet vert det opplyst at grunneigarane ikkje kan godta noko form for avgjerd i denne saka før alle konsekvensar vedk omsøkt rørleidning vert belyst. Det vert og vist til allereie inngåtte avtaler om vassregulering i Rylandsvatnet frå 1974 og ein kan ikkje sjå at desse avtalene har vore overheldt dei seinaste 3 åra, (sjå vedlegg). Brevet vert avslutta med ei oppmoding om at det vert inngått ei avtale med alle berørte grunneigarar før vidare handsaming av saka.
- I brevet frå Kjell O. Hatlebrekk vert det opplyst at han er påkobla ein vassleidning som går på tvers av vatnet og at han har ein kloakkleidning som går ut frå hans tomt og 550 m ned under brua ved Vikebø. Ny leiding frå anlegget må leggest slik at desse leidingane ikkje vert øydelagt og slik at det ikkje er noko til hinder for å ta dei opp att. Grunneigaren er og interessert i at det vert sett ei øvre og ei nedre grense for vass-standen i vatnet. I tillegg vert det opplyst om at ein slik leiding det her er søkt om, vil verte det same som å laga eit nytt elveløp, alle konsekvensar må difor utgreiast og det må lagast avtaler med grunneigarane dersom saka skal godkjennast. Utgifter i samband med dette må dekkjast av Rylandsvåg Drift A/S.

Det omsøkte vassdraget ligg i hovudsak innafor ei sone som i kommuneplanen si arealdel er lagt ut til LNF- område. (Landbruk- Natur og Friluftsliv). I strandareala som soknar til Rylandsvassdraget gjeld plan- og bygningslova si §17-2, om forbod mot byggjing og frådeling i 100m beltet langs sjø.

Vassdraget er eit av dei mest nytta friluftsområda i kommunen, og vassdraget med kringliggande område har store naturverdiar. Rylandsvatnet er registrert i naturdatabasen EDNA som verdifull våtmark.

- Vassdraget, medrekna Rylandsvatnet, er mykje nytta til kanopadling, fisking, bading og utfart med små båtar. Brukarane av vassdraget kjem frå heile kommunen og frå kringliggjande nabokommunar. Folkehøgskulen nyttar og vassdraget aktivt i si undervisning. Midtre Holsnøy Grunneigarlag ynskjer å utarbeide ein driftsplan for vassdraget. I ein slik plan vil ein mellom anna diskutere framtidig næringsutvikling i tilknytning til vassdraget.
- Kommunen har gjennomført prøvafiske i Storavatnet og Bjørndalsvatnet. Rapporten frå desse undersøkingane er ikkje ferdig utarbeidd, men ein ventar at ein fullstendig rapport vil vere ferdig i løpet av november/desember. Prøvefisket viste at det er røye, aure, ål og stingsild i vatna. I samband med desse undersøkingane vart det og observert hekking og enkelt observasjonar av ei rekke vadefuglar og rovfuglar i tilknytning til vassdraget. Dei observerte fuglane er som følgjer: kanadagås, sangsvane, hegre, ravn, hønsehauk, lom, havørn, storfugl, dvergspett og kvitryggspett.

Desse observasjonane var i hovudsak lokalisert til dei nordaustlege delane av nedslagsfeltet, kor ein har ein stor bestand med gamal furuskog og kor det er få tekniske inngrep. Vadefuglar vart observert i heile vassdraget.

- Det har komme inn informasjon til kommunen frå eldre innbyggjarar kring vassdraget. Desse opplyser at det i gamle dagar har vore oppgang av anadrom fisk (sjøaure) i vassdraget. Denne oppgangen har vorte stogga av tekniske inngrep i elveutløpet, då det vart etablert mølledrift i osen ved byrjinga av 1900- talet. I dag finst det ei rist i tilknytning til anlegget, som stoggar all oppgang av fisk frå sjø og all nedgang av fisk frå Rylandsvatnet. Registreringa av oppgangshindre ved utløpet av dette vassdraget var gjort i samband med eit kartleggingsprosjekt kommunen gjennomførte i alle anadrome vassdrag i kommunen. Prøvefisket og kartlegginga av anadrome vassdrag vart støtta av Fylkesmannen si miljøvernaving.

Vurdering:

- Det omsøkte tiltaket vil sikre drifta av anlegget og eksisterande arbeidsplassar i større grad enn i dag, då anlegget vert oppgradert og får større kapasitet. Tiltaket vil føre til at ein får stabile vassressursar og betre kvalitet på det vatnet som skal nyttast i anlegget.
- Det er vanskeleg å skildre konsekvensane av det omsøkte tiltaket. Dei vestlege delane av Storavatnet, samt enkelte buktar i kring vassdraget er svært grunne. Ei senking av vassdraget med tot. 1,81 m vil turrleggje store delar av desse områda. Dette vil sannsynleg ikkje få særleg store konsekvensar for bestanden av røye i vassdraget som gyter i innsjøen, men det vil sannsynlegvis ha ei stor betydning for aureyngel. Dette gjeld spesielt i Rylandsvassdraget, kor det er få eigna lokalitetar for gyting, anna enn i utløpet av vatnet. Utløpet av Rylandsvassdraget har grodd kraftig til med vegetasjon. Det har og vore fylt ut ein del steinmassar i samband med byggjearbeid langs med elveutløpet. Det er ynskjeleg at det vert føreteke ei oppreinsking i dette området (ned til anlegget).
- Når det gjeld dei utrekningane som har vore føretatt med utrekning av totalt tilgjengeleg magasinivolum, vil kommunen presisera at: anlegget har høve til å regulera vass-standen med $1,31 \text{ m} \times 3,5 \text{ km}^2 = 4,585 \text{ mill m}^3$, dei resterande $0,5 \text{ m} \times 3,5 \text{ km}^2 = 1,75 \text{ mill m}^3$ skal berre nyttast i naudstilfelle. Dei generelle vassressursene som er tilgjengelege for anlegget ved vanleg drift vert difor redusert. Samla totalforbruk ved anlegget skal kome opp i $8,7 \text{ mill m}^3$. I søknaden kjem det fram at tilgjengeleg vassmagasin er $6,33 \text{ m}^3$, noko som tilsvarar 73 % av årsforbruket. Det ordinære vassmagasinet er på $4,585 \text{ mill m}^3$, noko som tilsvarar 52,7 % av årsforbruket.
- I breva frå grunneigarane kring vatnet kjem det fram at det er ynskjeleg med ei klart fastsett øvre- og nedre grense for regulering av vass-standen i vassdraget. Dette har samband med den jordbruksdrifta som vert drive i området. Det har vore ein del konflikhtar i samband med flaum innover dyrka mark og utrasing av landbruksvegar. Grunneigarane har og gjeve informasjon om at det ikkje er ynskjeleg med straum rundt det nye vassinntaket. Dette har samband med tryggleik, då vassdraget er mykje nytta til friluftaktivitetar på vinteren som skøyting og skigåing. Ein permanent straum kring vassinntaket kan difor skapa farlege situasjonar som til dømes opne råkar.
- I brevet frå grunneigarane vart det og opplyst at det finst ein del eksisterande leidningar i Rylandsvatnet, vassinntak og kloakkledning. Ved framføring og legging av ny leidning til anlegget er det viktig at desse leidningane ikkje vert øydelagt.

- I kommuneplanen sin langsiktige del heiter det at Rylandsvassdraget er ein stor ressurs for kommunen. Vassdraget er lite forureina, det er store mengder med innlandsfisk i heile vassdraget, omkringliggjande område har verdifulle skogareal og det finst eit rikt fugle- og dyreliv i området.
- Når det gjeld oppgang av anadrom fisk til vassdraget, har kommunen fått informasjon om at det var det gamle mølleanlegget som stogga denne oppgangen ved århundreskiftet. Kommunen kan ikkje sjå at dei fysiske tilhøva i utløpet av Rylandsvatnet skulle tilseie at oppgang ikkje har funne stad, då det ikkje er observert naturlege oppgangshindre av nokon storleik. Dette utløpet vart kontrollert i samband med eit kartleggingsprosjekt kommunen har gjennomført i alle anadrome bekkar i kommunen. Desse undersøkingane viste at det var oppgang av sjøaure i alle bekkar med ei viss storleik kor det ikkje var tekniske inngrep i utløpet.

ADMINISTRASJONEN - FRAMLEGG TIL VEDTAK:

Kommunestyret kan tilrå utvida konsesjon i samsvar med søknad dagsett 22.04.99 på følgjande vilkår:

1. Den omsøkte leidningen skal sprengjast/gravast ned i elveutløpet slik at den ikkje vert synleg frå land.
2. Det skal fastsetjast ei øvre og ei nedre grense for regulering av vass-standen i vassdraget gjennom eit samarbeid med NVE. Ei slik avtale skal ta omsyn til landbruk, natur- og friluftsiinteressa i vassdraget.
3. Det skal takast omsyn til eksisterande leidningar i vassdraget ved framføring/legging av omsøkt leidning.
4. Det skal til ei kvar tid vera eit vass-speil i elveutløpet frå Rylandsvatnet og fram til demning ved oppdrettsanlegget.
5. Før ein set i verk fysiske tiltak i vassdraget skal det søkjast om igangsettingsløyve etter plan- og bygningslova, samt dispensasjon frå § 17-2 i same lov.

26.10.1999 KOMITE FOR KOMMUNALTEKNIKK - MILJØ OG LANDBRUK

KML-088/99 FRAMLEGG TIL VEDTAK:

Kommunestyret kan tilrå utvida konsesjon i samsvar med søknad dagsett 22.04.99 på følgjande vilkår:

1. Den omsøkte leidningen skal sprengjast/gravast ned i elveutløpet slik at den ikkje vert synleg frå land.
2. Det skal fastsetjast ei øvre og ei nedre grense for regulering av vass-standen i vassdraget gjennom eit samarbeid med NVE. Ei slik avtale skal ta omsyn til landbruk, natur- og friluftsiinteressa i vassdraget.
3. Det skal takast omsyn til eksisterande leidningar i vassdraget ved framføring/legging av omsøkt leidning.

4. Det skal til ei kvar tid vera eit vass-speil i elveutløpet frå Rylandsvatnet og fram til demning ved oppdrettsanlegget.
5. Før ein set i verk fysiske tiltak i vassdraget skal det søkjast om igangsettingsløyve etter plan- og bygningslova, samt dispensasjon frå § 17-2 i same lov.

15.11.1999 KOMMUNESTYRET

KS-115/99 SAMRØYSTES VEDTAK:

Kommunestyret kan tilrå utvida konsesjon i samsvar med søknad dagsett 22.04.99 på følgjande vilkår:

1. Den omsøkte leidningen skal sprengjast/gravast ned i elveutløpet slik at den ikkje vert synleg frå land.
2. Det skal fastsetjast ei øvre og ei nedre grense for regulering av vass-standen i vassdraget gjennom eit samarbeid med NVE. Ei slik avtale skal ta omsyn til landbruk, natur- og friluftsiinteressa i vassdraget.
3. Det skal takast omsyn til eksisterande leidningar i vassdraget ved framføring/legging av omsøkt leidning.
4. Det skal til ei kvar tid vera eit vass-speil i elveutløpet frå Rylandsvatnet og fram til demning ved oppdrettsanlegget.
5. Før ein set i verk fysiske tiltak i vassdraget skal det søkjast om igangsettingsløyve etter plan- og bygningslova, samt dispensasjon frå § 17-2 i same lov.

Rett utskrift

Dato:

Kopi til:

Rylandsvåg Drift AS
Fiskerikontoret i Nordhordland
Fiskerisjefen i Hordaland
Kjell-Ove Hatlebrekke
Komite for kommunateknikk miljø og landbruk
Lars Skintveit
Plan- og miljøkonsulent